

v vladikovinah pojavljajo vsled različnosti jezikov. Prosil je papeža naj bi vplival na složnost duhov. Na to se je papež odločil neko pismo razglasiti, kojega bistveni stavki se glasijo:

Pri opetovanem opazovanju položaja Vaših škofij najdemo, kakor sedaj skoraj povsod, vse polno povoda za strah in skrb; vendar pristopa pri Vas še težilna okolnost, da med tem, ko je katoliška stvar sovražtvu in spletkam zunanjih sovražnikov izpostavljena, se še vedno drugi vzroki nahajajo, skoz katere se ona (katoliška stvar) v velikó nevarnost potegne. Izdatna podlaga za nesložnost pa je, zlasti na Češkem, napeljevati jo po jezikih, katerih se prebivalci po svojem rodu poslužujejo, kajti po naravi vsajen je nagon, od pradedov podedovani jezik ljubiti in varovati. Za nas seveda stoji odlok trdno, se nas razsodbe teh zadrževajočih prepirnih točk zdržati. Varstvo maternega jezika, gojeno v določenih mejah vsekakor ne zasluži nobene graje. Nas opominja dolžnost, marljivo skrbeti, ker zaradi takšnih prepirljivosti se vera ne pospešuje. Toraj mi želimo in opominjamo živo da vsakemu od Vam škofom izročenih vernikov, ako tudi so isti različni po rodu in jeziku, vendar isto duševno sorodstvo ohranite, katero iz vkupnosti vere, iste

Iz mojih mislij me je zbudilo hripavo petje nekega pijanca, ki je prišel po cesti in jecljaje tulil:

•O-ja, zmiraj veseu, veseu,
O-ja, dokler na svet' bom živ;
O-ja, zmiraj bom vince piu,
O-ja, dokler bom živ.

Naprej menda ni znal, kajti namesto vesele pesmi oglašili so se iz njegovih ust razni hudiči in strele. Ko se je meni približal, zapustila ga je slaba volja in začel je peti znano fantovsko:

•Ljubica moja, kaj si st'čila,
Da mi druž'ga ljubiti gres?
Al' ne veš, kaj s'mi obljubila?—

Tu je zagledal meme, jenjal s petjem in se zadr.: „Kaj pa delaš tukaj? Pošteni ljudje grejo zvečer spat!“ Jaz mu nato mirno povem, da sem truden potnik in malo počivam.

Ker so ga noge težko nosile, spustil se je poleg mene v rosno travo. Tedaj sem ga dobro pogledal in spoznal v njem samega „Fihposa“.

To me je zelo razveselilo. Znano vam je, da nedolžni otroci in pijani ljudje zmiraj resnico govorijo, in zato sem upal, od njega kaj imenitnega vedeti.

božje službe in istih milostnih sredstev izvira. Ne vjema se z duhovniško službo; se v take prepirljivosti vtikati. V krajih v katerih prebivajo ljudje različnih jezikov, povzročajo taki prepiri mogoče jezo in sovražstvo ene ali druge stranke za seboj, ako se duhovniki započeta vsakega prepira ne izognejo, ne more resnično v opravljanju njihove svete službe nič nevarnejšega biti. Zatorej Vi prečastiti bratje, skrbite marljivo, da se bodejo gojenci v semeniščih zgodaj odkritosrčno ljubili in izrodek strastnega razvnetja krepko zatajevali, kajti ako vsaj za duhovski stan poklicani nemo-rejo vsi enega jezika biti, tako bodejo naj enega srca in ene duše.

Vojna v Južni Afriki.

Burom godi se zopet bolje. Nabili so angleže na sam sveti večer prav pošteno in Angleži so izgubili baje 240 rajenih in mrtvih, 390 jih je bilo ujetih, dalje so izgubili 3 topove, 67 vozov s streljivom, 115 vozov z živili in 2000 pušk. Dewet je Angleže prenetil kakor blisk z jasnega neba. Buri so prilezli bosi po polnoči na vrh hriba, na katerem so bili Angleži in so pobili straže brez najmanjšega hrupa. Ob 2. zjutraj je bilo vse angleško taborišče zajeto: boj je trajal le pol ure, in Angleži so bili premagani docela. General Rundle je slišal streljanje ter je poslal pomoč, a dospela je prekasno. Rundle je sam komaj ušel. Zato pa je dokaj verjetno, da je prišel h Krü-

Hitro sem ga ogovoril: „Vi ste gotovo kakega dobrega prijatelja obiskali.“

On mi robato odvrne: „Kaj, vraga sem obiskal! V Slovenske gorice sem šel izganjat tistega ptj-skega „Štajerca“, veste tistega „Štajerca“, ki nam če vse kmete spuntati. Pa ker se me ni hotel nič bati, sem ga cel teden le pil. V kaplanijah smo ga zajfali ko žolne. Saj ga tudi lahko dajo, ker ga dobijo zastonj. Dobro kapljico sem našel v vseh farovžih, a tudi cekmeštri imajo zelo dobro vino. Le naj ga imajo, zato so jih za cekmeštre izbrali! Jutri bo pa zopet veselo tam pri Sv. Lovrencu, kjer bomo imeli ljudski shod.“

Na te besede sem mu rekel: „Tedaj ste pa vi imeniten mož. Govoriti pa znate kakor najboljši doktor ali najstarejši misijonar. Vi bi bili najbolj pripravi, da bi vas spomladi za poslanca izvolili. Že na licu se vam pozna, da bi za kmete stokrat več storili kakor vsi naši sedanji poslanci.“

Zadel sem pravo struno, kajti Fihpos se je ponosno zravnal, mi podal roko v znamenje, da sva prijatelja, in mi potem odkritosrčno pravil ter se zaklinjal, kako skrbno bi nas zastopal v Gradcu.

Da bi sebe malo bolj povzdignil, začel je neus-

gerju tajen sel angleške vlade pogajat se radi miru. Krüger je nato vprašal burske generale za mirovne pogoje, a ti so odgovorili, da odlože orožje le tedaj, če se jim zjamči svoboda in neodvisnost republik. Vendar se delajo angleški listi še vedno upa- in zmagepolne ter trdijo, da bo vojna pred kronanjem kralja Eduarda že končana ali pa omejena le na mal kos burskega ozemlja.

Kitchenerjevo zadnje poročilo je Londence hudo potrl. Že davno so mislili, da so Buri v Oranju že docela poraženi in prepodeni ter da je vojna v Oranju že končana. Dewetovi uspehi pa so dokazali, da to ni resnica. V tretjem letu vojne so bili Angleži prav na svojem ozemlju opetovano občutno poraženi. Sedaj kriče londonski listi, naj se pošljejo nove čete v Južno Afriko. Angleški agentje so nabrali že nekaj italijanskih delavcev, vagabundov, potepuhov in raznih lenuhov ter jih takoj odposlali Kitchenerju. Bure, katere imenujejo Angleži „bandite“, nej toraj pobijejo lenuški vagabundi!

Angleži vzamejo več kar je le dobiti, napol otroke in stare pohablence. Vendar tudi danes angleška vojska ne presega števila 200.000, kajti vsled izgub na bojiščih in epidemij, se vzdržuje vzlic vedno novim četam višina števila neizpremenjeno. Ali te izgube so veličanske, če se pomisli, da stoji nasproti le okoli 15.000 Burov. Stroškov je bilo za Anglijo doslej 5 milijard kron. A izgube na ljudeh in na denarju bodo naraščale, kajti Buri o miru nečejo slišati ničesar, pač pa se zopet živije gibljejo na vseh koncih in krajih. Tudi v poslednjih dneh je bilo več neznatnih bojov, ki dokazujejo, da so Buri vedno enako pogumni in spretni v naskoku in — umikanju.

Lord Kitchener hoče zoget izpremeniti svojo taktiko ter si je napravil nove operacijske načrte. Izpre-

miljeno udrihati po vseh naših politikih — in teh je povsod dosti — ter rekel: „Naši ljudski osrečevalci in njihovi priganjači imajo kmete tako radi ko uš kozuh: dokler se da iz njega piti kaj krvi, so njegovi prijatelji; kadar pa postane suh in krastav in kadar ne davlje več toplote, pa ga zapustijo. Prosim, povejte mi no, kaj so s svojimi dolgimi jeziki vsi skupaj že dobrega storili? Nič, čisto nič! Prej se še za kmeta zmenili niso. Še le zdaj, ko jim je začel „Štajere“ levite brati, so se jeli malo gibati.“

„Pa zelo lepo skrbijo, da vera ne peša,“ mu jaz povem.

„Fihpos“ me prav debelo pogleda in reče: „Vi pač veste koliko jim je mar za pravo vero! Kdor jim da dobiček in jih lepo uboga, je „katoliški“ mož, če je tudi oderuh, goljuf, vlačugar in prepirljivec. Glavno je, da z njimi drži, vse drugo je postranska stvar. Ako bi jim bilo res kaj za vero, bi v cerkvi ne uganjali politike, ampak bi rajši učili ljudi kaj je prav, kaj pa ne. Če bi se bilo to zmiraj zgodilo, bi letos ne bilo treba v Mariboru kar pol regimenta morilcev in drugih zverin v človeški podobi obsoditi na smrt. O veri le zato zmiraj kričijo, da bi jim pobožni ljudje prehitro hrbta ne pokazali.“ „Res

videl je, da so mu topničarji le v zapreko, kajti čete se radi topov ne morejo dovolj naglo gibati, zlasti pa se ne morejo dosti naglo umikati. Samo topovi so baje krivi, da Buri tolikokrat angleške čete presenetijo in zajamejo. Ravnokar pa se je zvedelo, da razni angleški podjetniki preskrbujejo Bure z orožjem in municijo. Nastanjeni so bili ti liferantje v Laurenzu Marquezu, od koder jih je portugalski guverner sedaj na zahtevanje angleške vlade iztiral.

Razne stvari.

Nesreča. Dne 28. december zvečer je v Banovcih zgorela hiša g. Alojza Lah-a. Razna gasilna društva so ogenj hitro omejila, a pri gašenju se je zgodila grozna nesreča, namreč, podrl se je dimnik ter je enega smrtno ranil, ker mu je obe nogi potrl in tudi po drugih delih telesa zelo obtokel; drugemu je strl nogo in tretjemu roko. Še več oseb je bilo več ali manj ranjenih. Kdo je ogenj povzročil, še se prav ne ve.

Iz Janišberga pri Radencih. Dragi slovenski kmet! Če potuješ od nemške do hrvatske meje in se tu in tam med potjo v kateri gostilni za vsakdajno potrebo malo odpočiješ, slišiš veliko o sedajnem razburjenem času; jeden govori o svojem zvestem in kmetu priljubljenem „Štajercu“, a drugi razklada in priterjuje mariborski klerikalizem posebno tega mladega novorojenca. Ako pa prevdariš po tvoji zdravi pameti, sprevidel bodeš, da tebi od dneva do dneva revščina in sovraštvo le od tebi nasprotnega klerikalizma raste. Ako pa še kje kak miroljuben gospodar stanuje, pa še tistega hočejo z vso silo zadušiti. Ne zahtevam, da bi moral ravno vse meni verjeti samo jaz ti stavim pred oči, kaj se je že pred 1868 leti godilo;

niso vaši ljudje posebno verni, zato so pa bolj narodni,“ mu zopet nastavim.

On se jezno obregne: „Vraga zelenega so narodni! Ja, z jezikom so narodni in pa zato, da jim kaj nese. Ker bolj ko duhovnik kriči: ljudje božji, bodimo narodni, prej postane poslanec ali dobro zaslužen župnik; in bolj ko se klati odvetnik po shodih in farba ljudi, tem več tožnih grošev leti k njemu, a tem manj k njegovemu tovarišu, kateri mirno in pošteno živi. Verjemite mi, da bi bil marsikateri hud narodnjak že jutri rad trd Nemec, če bi videl, da bi tako več dobička imel.“

Na to mu pa rečem: „So pa zelo pravični in resnicoljubni, ker zmiraj pravijo „Štajercu“, da laže.“

Spet je bil ogenj v strehi. Jezno mi je odgovoril: „Vidi se vam, da jih premalo poznate! Narodni in verni so še vsaj z jezikom, resnice in pravice pa še niti z njim ne ljubijo. Le pomislite, kolikokrat sta že bila „Slovenski Gospodar“ in njegova nemška sestra „Südsteirische“ zaprta, ker sta čez poštene ljudi grdo lagala in koliko ričeta še bosta pojedla, ker sta kradla nedolžnim čast in poštenje.“

Znate, jaz sem pa čisto drugačen in bi zato bil sposoben za poslanca, kakor ste poprej povedali.“